

Diplomadolgozat- tartalmi kivonat

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Állattenyésztési Tudományok Intézet,
Állattenyésztés- technológiai és Állatjóléti Tanszék

Sebők Mihály

Agrármérnök, osztatlan szak, nappali tagozat

Szezonon kívüli szaporaság javításának lehetőségei eltérő genotípusú juhoknál

Témavezető: Dr. Egerszegi István, egyetemi docens, Magyar Agrár- és Élettudományi
Egyetem, Állattenyésztési Tudományok Intézet, Állattenyésztés- technológiai és Állatjóléti
Tanszék

Az utóbbi évtizedekben a juhok fő termékévé a bárány (hús) vált. A szezonálisan szaporodó juh faj szaporasága szezonon kívüli ivarzás indukcióval fokozható. A vizsgálat célja volt három genotípus (magyar merinó – MM; német húsmerinó – NHM; német feketefejű húsjuh – NFH) esetében a kezelés szaporaságra gyakorolt hatásának meghatározása. A vizsgálatban összesen 717 (2022), illetve 408 (2023) anyajuh ivarzásindukciós kezelését végeztük el 10-14 napig tartó gesztagén tartalmú hüvelyszivacs tartamkezeléssel (Chronogest) és 500 NE PMSG (Folligon 2022, Serгон 2023) applikálásával. A szivacsok behelyezése, kivétele és az anyajuhok oltása mindig az esti órákban, a termékenyítések a reggeli órákban történtek. Az ivarzó anyák párosztatása kézből történt, illetve a termékenyítést követően két héttel utóúzetést alkalmaztunk. A vemhesség 45-60. napján ultrahangos vemhességellenőrzést végeztünk. A vemhes egyedek ellési eredményeit (születési típus, ivar) feljegyeztük. 2022-ben a vizsgált anyák 72%-a vemhesült, de a fajtákban eltérést tapasztaltunk. A német feketefejű anyáknál volt a legalacsonyabb az érték 55%, míg a másik kettő fajta esetén 78%-os eredményt kaptunk. Összesen 683 bárány született 463 ellésből (147% szaporulati%). A MM-nál az egy ellésre jutó bárányszám 1,49, NHM-nál 1,60, míg a NFH esetén 1,14 volt.

A 2023-as ismételt kezelés során MM- nál 63,8-ra, NHM-nál 63,2-re, NFH esetén pedig 47,8% -ra módosultak a vemhesülési eredmények, amely állomány szinten 61,3%-ot jelent. Így 240 ellésből 354 db bárány született (147,5%), melyből 312 (130%) db került leválasztásra.

A megelőző évekhez képest úgy gondoljuk a kezelés következtében javultak a szaporulati mutatóink, ez által a két ellés között eltelt idő is. Az eredményeinkből igyekszünk tanulni és mindig újabb tudással, tapasztalatokkal gazdagodva előrébb haladni. Úgy gondoljuk, a karácsonyi bárány egy lehetőség, mivel a tavaszi ivarzási mélypont miatt ilyenkor fokozott kereslet és jobb ár áll fenn a piacon.

A jobb vemhesülés közvetetten is pozitív hatással volt mind a telepi munkaszervezésre, mind az esetleges férőhely problémák szempontjából. Mivel sűrített elletést alkalmazunk, így -az által, hogy kevesebb anya maradt üres, mint ahogy az megszokott- kevesebb anyajuhot is kellett vemhesítenünk ősszel és elletnünk télen.

A termékenyülési mutatók javulása mellett célunk a takarmányozási színvonalunk folyamatos növelése, azonban ennek a tavalyi történelmi aszály gátat szabott. Ennek megfelelően kompromisszumok mentén tudtuk bárányainkat felnevelni. A három fajta 70-89 % felnevelési arányt produkált a bárányok nevelése során. Az elért eredményeinken természetesen javítani kívánunk a jövőben.